

Vastaus kirjalliseen kysymykseen välittömän asiakastyön määrittelystä laatusuosituksessa hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017-2019 ja määrittelyn selventämiseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Arja Juvosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 445/2017 vp:

Miten hallitus aikoo selventää vanhustenhoidon laatusuosituksen määritelmää välittömästä asiakastyöstä ja

miten hallitus varmistaa sen, että hoitohenkilöstöä on riittävästi toteuttamaan hyvää hoitoa, asiakasaikaa ja asiakastyötä tehostetun palveluasumisen yksilöissä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Mahdollisimman terveen ja toimintakykyisen ikääntymisen turvaaminen on tärkeimpiä varautumistoimia ikääntyvässä Suomessa. Myös tehostetun palveluasumisen tulee tukea kaikin käytettävissä olevin keinoin asiakkaiden toimintakykyä. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tekemä hoitotyö on vain osa tästä kokonaisuudesta.

Hoitokulttuurimme on edelleen liian toimenpidekeskeistä ja laatusuosituksella on haluttu ohjata toimintakäytänteitä asiakaslähtöisempään suuntaan ja siihen, että tarjottavat palvelut tyydyttävät monipuolisesti asiakkaan tarpeita, ei vain sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita. Läkäs tarvitsee viimeisessä kodissaan myös muuta elämää kuin pelkkiä hoitotoimenpiteitä tai lääkkeiden antoa eli toimintakyvyn ylläpitämistä laajasti. Sen vuoksi välittömään asiakastyöaikaan sisällytetään myös asiakkaan sosiaalisten suhteiden ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitäminen ja toimintayksikön ulkopuolella tapahtuvat aktiviteetit kuten ulkoilu.

Syksyllä 2016 tehdyllä täydentävän talousarvion kirjauksella laatusuosituksen valmistelua linjattiin siten, että henkilöstön toteutunut vähimmäismitoitustaso tehostetun palveluasumisen toimintayksiköissä tulee olla vähintään 0,50 eli mitoitus ei muuttunut aiempaan nähden. Kyse on minimimitoituksesta. Sekä laatusuosituksessa että kaikissa muissa yhteyksissä STM on korostanut, että lainsäädäntö on ensisijaista laatusuosituksen nähden eli vanhuspalvelulain 20 §:n mukaisesti toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävä rakenne vastaavat asiakkaiden palvelujen tarvetta ja joka turvaa heille laadukkaat palvelut.

THL:n vanhuspalvelujen tila -selvitys (2016) osoittaa keskimääräisen toteutuneen mitoituksen olevan 0.62. Esimiesten osuus tästä on noin 7 %, sairaanhoitajien osuus on 9 %, lähihoitajien osuus 74 %, hoiva-avustajien osuus 4 %, ja muiden 6 %. Suurin osa vanhuspalveluissa ja tehostetussa palveluasumisessa työskentelevästä henkilöstöstä on lähihoitajia ja sairaanhoitajia, tähän ei ole tulossa muutosta. Muut ammattiryhmät täydentävät osaamisellaan hoitohenkilöstöä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 445/2017 vp

Helsingissä 7.11.2017

Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko